

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 29.04.2011

Versienummer 5

Herziening van: 29.04.2011

1 Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

· Productidentificatie

· **Handelsnaam:** RX2 Houtlijmiddel (sample 06-01-2011/1)

· **Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**

· **Toepassing van de stof/ van de bereiding** *Preparaat*

· **Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad**

· **Fabrikant/leverancier:**

*RX2 Industrial Solutions BV
Hambakenwetering 22A
5231 DC 's-Hertogenbosch*

Telefoon: +3173 631 43 45

Fax: +3173 631 43 42

Mail: info@rx2.nl

· **Inlichtingengevende sector:** *QHSE Department*

· **Telefoonnummer voor noodgevallen:** *Tel.: 073-631 43 45 (alleen tijdens kantooruren)*

2 Identificatie van de gevaren

· **Indeling van de stof of het mengsel**

· **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

GHS02 vlam

Ontvl. aerosol 1 H222 Zeer licht ontvlambare aerosol.

GHS09 milieu

Aquat. chron. 2 H411 Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

GHS07

STOT eenm. 3 H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.

· **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG**

F+; Zeer licht ontvlambaar

R12: Zeer licht ontvlambaar.

N; Milieugevaarlijk

R51/53: Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

R66-67: Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

· **Speciale gevaarsomschrijving voor mens en milieu:**

Het product moet een markering krijgen op basis van het berekeningsproces van de "Algemene classificatierichtlijn voor bereidingen in de EG", laatste editie.

Bij langer of herhaald contact met de huid kan dermatitis (huidontsteking) door de ontvettende werking van het oplosmiddel ontstaan.

Voorzichtig! Recipiënt staat onder druk.

Werkt narcotiserend.

(Vervolg op blz. 2)

Handelsnaam: RX2 Houtglymiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 1)

· **Classificatiesysteem:**

De Classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.

· **Etiketteringselementen**

· **Kentekening volgens EEG-richtlijnen:**

Het produkt is volgens de EG-richtlijnen/GefStoffV (de verordening inzake gevaarlijke stoffen) geclassificeerd en gekenmerkt.

· **Kenletter en gevaaromschrijving van het produkt:**

F+ Zeer licht ontvlambaar
 N Milieugevaarlijk

· **R-zinnen:**

- 12 Zeer licht ontvlambaar.
- 51/53 Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
- 66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
- 67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

· **S-zinnen:**

- 2 Buiten bereik van kinderen bewaren.
- 16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken.
- 23 De spuitnevel niet inademen.
- 29/56 Afval niet in de gootsteen werpen; deze stof en de verpakking naar een inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval brengen.
- 46 In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.
- 51 Uitsluitend op goed geventileerde plaatsen gebruiken.

· **Speciale omschrijving van bepaalde toebereidingen:**

Houder onder druk. Beschermen tegen de zon en niet blootstellen aan een hogere temperatuur dan 50° C. Ook na gebruik niet doorboren of verbranden. Niet spuiten in de richting van een vlam of een gloeiend voorwerp.

· **Indeling volgens de Richtlijn 75/324/EEG: Zeer licht ontvlambaar**

· **Andere gevaren**

· **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**

· **PBT:** Niet bruikbaar.

· **zPzB:** Niet bruikbaar.

3 Samenstelling en informatie over de bestanddelen

· **Chemische karakterisering: Mengsels**

· **Beschrijving:** Mengsel van na elkaar aangevoerde stoffen met ongevaarlijke bijmengingen.

· **Gevaarlijke inhoudstoffen:**

CAS: 109-66-0	pentaan	<p>Xn R65 F+ R12 N R51/53 R66-67 S 2-9-16-29-33-61-62</p>	50-75%
EINECS: 203-692-4		<p>Ontvl. vlst. 2, H225 Asp. Tox. 1, H304 Aquat. chron. 2, H411 STOT eenm. 3, H336</p>	

(Vervolg op blz. 3)

Handelsnaam: RX2 Houtlijmiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 2)

CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9	propana	 F+ R12 S 2-9-16 Ontvl. Gas 1, H220 Gas onder druk, H280	5-10%
CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7	butaan	 F+ R12 S 2-9-16 Ontvl. Gas 1, H220 Gas onder druk, H280	5-10%
CAS: 75-28-5 EINECS: 200-857-2	isobutaan	 F+ R12 S 2-9-16 Ontvl. Gas 1, H220 Gas onder druk, H280	5-10%
CAS: 6869-42-3 EINECS: 272-028-3	Zinc alkyldithiophosphate	 Xi R38-41 N R51/53 Ooglet. 1, H318 Aquat. chron. 2, H411 Huidirrit. 2, H315	0,1-1%

Aanvullende gegevens:

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

4 Eerstehulpmaatregelen

- **Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**
- **Na het inademen:** Frisse lucht toedienen; bij klachten arts ontbieden.
- **Na huidcontact:** Over het algemeen is het produkt niet prikkelend voor de huid.
- **Na oogcontact:** Ogen bij geopend ooglid meerdere minuten met stromend water spoelen.
- **Na inslikken:** Drink zeer veel water en voer verse lucht aan. Onmiddellijk een dokter waarschuwen.
- **Informatie voor de arts:**
- **Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

5 Brandbestrijdingsmaatregelen

- **Blusmiddelen**
- **Geschikte blusmiddelen:**
CO₂, bluspoeder of waterstraal. Grotere brand met waterstraal bestrijden of met schuim, dat tegen alcohol bestand is.
- **Blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:** Krachtige waterstraal
- **Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Advies voor brandweelieden**
- **Speciale beschermende kleding:** Geen bijzondere maatregelen nodig.

6 Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

- **Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**
Voor voldoende ventilatie zorgen.
Ontstekingsbronnen verwijderd houden.
- **Milieuvoorzorgsmaatregelen:**
Mag niet in riolering of afvalwater terechtkomen.
Bij indringen in afvalwater of riolering moet de bevoegde instantie gewaarschuwd worden.
Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.
- **Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:** Voor voldoende ventilatie zorgen.

(Vervolg op blz. 4)

Handelsnaam: RX2 Houtglijmiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 3)

- **Verwijzing naar andere rubrieken**
- Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.
- Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.
- Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

7 Hantering en opslag

- **Handling:**
- **Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**
 Geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.
 Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.
 Tanks voorzichtig openen en behandelen.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:**
 Nietspuiten in de richting van een vlam of een gloeiend voorwerp.
 Onstekingbronnen op afstand houden - niet roken.
 Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.
 Houder onder druk. Beschermen tegen de zon en niet blootstellen aan een hogere temperatuur dan 50°C, bijv. door gloeilampen. Ook na gebruik niet doorboren of verbranden.
- **Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:**
 Op een koele plaats bewaren.
 De overheidsbepalingen m.b.t. de opslag van drukgaspakkingen moeten in acht genomen worden.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**
 Tanks ondoordringbaar gesloten houden.
 Tegen hitte en directe zonnestrallen beschermen.
- **Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.

- **Controleparameters**

- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:**

109-66-0 pentaan

BGW ()	1800 mg/m ³ , 600 ppm
MAK ()	1800 mg/m ³

- **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.
- **Maatregelen ter beheersing van blootstelling**
- **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**
- **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**
 Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.
 Gassen/dampen/aërosol niet inademen.
- **Ademhalingsbescherming:** Niet noodzakelijk.
- **Handbescherming:** Niet noodzakelijk.
- **Handschoenmateriaal** Niet noodzakelijk.
- **Doordringingstijd van het handschoenmateriaal** Niet noodzakelijk.
- **Oogbescherming:** Niet noodzakelijk.

NL

(Vervolg op blz. 5)

Handelsnaam: RX2 Houtglijmiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 4)

9 Fysische en chemische eigenschappen

· Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen	
· Algemene gegevens	
· Voorkomen:	
· Vorm:	Aërosol
· Kleur:	Volgens de produktbeschrijving
· Reuk:	Karakteristiek
· Geurdrempelwaarde:	Niet bepaald.
· pH-waarde:	Niet bepaald.
· Toestandsverandering	
· Smeltpunt/smeltbereik:	Niet bepaald.
· Kookpunt/kookpuntbereik:	Vanwege aerosol niet bruikbaar.
· Vlampunt:	< 0°C (< 32 °F) Vanwege aerosol niet bruikbaar.
· Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):	Niet bruikbaar.
· Ontstekingstemperatuur:	285°C (545 °F)
· Ontbindingstemperatuur:	Niet bepaald.
· Zelfonsteking:	Het produkt ontbrandt niet uit zichzelf.
· Ontploffingsgevaar:	Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk, maar de vorming van ontploffingsgevaarlijke damp-/luchtmengsels is mogelijk.
· Ontploffingsgrenzen:	
· Onderste:	1,4 Vol %
· Bovenste:	8,0 Vol %
· Dampdruk bij 20°C (68 °F):	3500 hPa (2625 mm Hg)
· Dichtheid bij 20°C (68 °F):	0,733 g/cm ³ (6,117 lbs/gal)
· Relatieve dichtheid	Niet bepaald.
· Dampdichtheid	Niet bepaald.
· Verdampingssnelheid	Niet bruikbaar.
· Oplosbaarheid in/mengbaarheid met	
· Water:	Niet resp. gering mengbaar.
· Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water): Niet bepaald.	
· Viscositeit	
· Dynamisch:	Niet bepaald.
· Kinematisch:	Niet bepaald.
· Oplosmiddelgehalte:	
· Organisch oplosmiddel:	90,7 %
· Gehalte aan vaste bestanddelen:	9,3 %
· Overige informatie	Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

10 Stabiliteit en reactiviteit

- **Reactiviteit**
- **Chemische stabiliteit**
- **Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden:** Geen afbraak bij gebruik volgens voorschrift.
- **Mogelijke gevaarlijke reacties** Geen gevaarlijke reacties bekend.
- **Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

(Vervolg op blz. 6)

Handelsnaam: RX2 Houtglymiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 5)

- **Gevaarlijke ontledingsproducten:** Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

11 Toxicologische informatie

- **Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit:**

- **Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:**

109-66-0 pentaan

Oraal	LD50	>16000 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	>2500 mg/kg (rat)
		>5000 mg/kg (konijn)
	LC50 / 4 h	>100 mg/m ³ (rat)

106-97-8 butaan

LC50 / 4 h	658 mg/m ³ (rat)
------------	-----------------------------

64742-48-9 nafta (aardolie), met waterstof behandeld zwaar

Oraal	LD50	>15000 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	>3000 mg/kg (konijn)
	LC50 / 4 h	>2,8 mg/m ³ (rat)

- **Primaire aandoening:**
- **op de huid:** Geen prikkelend effect.
- **aan het oog:** Geen prikkelend effect.
- **Overgevoeligheid:** Geen effect van overgevoeligheid bekend.

12 Ecologische informatie

- **Toxiciteit**

- **Aquatische toxiciteit:**

109-66-0 pentaan

EC50 / 48 h	9,7 mg/l (daphnia magna)
-------------	--------------------------

64742-48-9 nafta (aardolie), met waterstof behandeld zwaar

LC50 / 96 h	>100 mg/l (crustacean (amphipod))
	>100 mg/l (fish)

- **Persistentie en afbreekbaarheid** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Gedrag in milieu-compartimenten:**
- **Bioaccumulatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Mobiliteit in de bodem** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Ecotoxische effecten:**
- **Opmerking:** Giftig voor vissen.
- **Verdere ecologische informatie:**
- **Algemene informatie:**
Waterbezwaarlijkheid (NL) 6: Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
Gevaar voor water klasse 2 (D) (Zelfclassificatie): gevaar voor water
Niet lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in riolering.
Gevaar voor drinkwater zelfs bij uitlopen van geringe hoeveelheden in de ondergrond.
In oppervlaktewater ook giftig voor vissen en plankton.
giftig voor in het water levende organismen
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.

(Vervolg op blz. 7)

Handelsnaam: RX2 Houtglijmiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 6)

· **Andere schadelijke effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

13 Instructies voor verwijdering

- **Afvalverwerkingsmethoden**
- **Aanbeveling:** Mag niet tezamen met huisvuil gestort worden of in de riolering terecht komen.

· **Europese afvalcatalogus**

20 01 13*	oplosmiddelen
15 01 04	metalen verpakking

- **Niet gereinigde verpakkingen:**
- **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

14 Informatie met betrekking tot het vervoer

- **Vervoer over land ADR/RID (grensoverschrijdend):**

- **ADR/GGVSEB klasse:** 2 5F Gassen
- **Kemler-getal:** -
- **VN-nummer:** 1950
- **Verpakkingsgroep:** -
- **Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN:** 1950 SPUITBUSSEN, MILIEUGEVAARLIJK
- **Beperkte hoeveelheden (LQ)** 1L
- **Vervoerscategorie** 2
- **Tunnelbeperkingscode** D

- **Vervoer per zeeschip IMDG:**

- **IMDG-klasse:** 2.1
- **VN-nummer:** 1950
- **Label** 2.1
- **Verpakkingsgroep:** -
- **EMS-nummer:** F-D,S-U
- **Marine pollutant:** Neen
- **Juiste technische benaming:** AEROSOLS

- **Luchtvervoer ICAO-TI en IATA-DGR:**

- **ICAO/IATA-klasse:** 2.1
- **VN/ID-nummer:** 1950
- **Label** 2.1
- **Verpakkingsgroep:** -
- **Juiste technische benaming:** AEROSOLS, flammable

- **VN "Model Regulation":** UN1950, SPUITBUSSEN, MILIEUGEVAARLIJK, 2.1
- **Milieugevaren:** Produkt bevat milieugevaarlijke stoffen: pentaan

(Vervolg op blz. 8)

Handelsnaam: RX2 Houtglijmiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 7)

- **Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** Waarschuwing: Gassen
- **Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code** Niet bruikbaar.

15 Regelgeving

- **Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel**

- **Kentekening volgens EEG-richtlijnen:**

Het produkt is volgens de EG-richtlijnen/GefStoffV (de verordening inzake gevaarlijke stoffen) geclassificeerd en gekenmerkt.

- **Kenletter en gevaaromschrijving van het produkt:**

F+ Zeer licht ontvlambaar

N Milieugevaarlijk

- **R-zinnen:**

- 12 Zeer licht ontvlambaar.
- 51/53 Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
- 66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
- 67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

- **S-zinnen:**

- 2 Buiten bereik van kinderen bewaren.
- 16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken.
- 23 De spuitnevel niet inademen.
- 29/56 Afval niet in de gootsteen werpen; deze stof en de verpakking naar een inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval brengen.
- 46 In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.
- 51 Uitsluitend op goed geventileerde plaatsen gebruiken.

- **Speciale omschrijving van bepaalde voorbereidingen:**

Houder onder druk. Beschermen tegen de zon en niet blootstellen aan een hogere temperatuur dan 50° C. Ook na gebruik niet doorboren of verbranden.

Niet spuiten in de richting van een vlam of een gloeiend voorwerp.

- **Indeling volgens de Richtlijn 75/324/EEG:** Zeer licht ontvlambaar
- **Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

16 Overige informatie

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van produkteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

- **Relevante zinnen**

- H220 Zeer licht ontvlambaar gas.
- H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.
- H280 Bevat gas onder druk; kan ontploffen bij verwarming.
- H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terechtkomt.
- H315 Veroorzaakt huidirritatie.
- H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.
- H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.
- H411 Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
- R12 Zeer licht ontvlambaar.
- R38 Irriterend voor de huid.
- R41 Gevaar voor ernstig oogletsel.
- R51/53 Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

(Vervolg op blz. 9)

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.04.2011

Versienummer 5

Herziening van: 29.04.2011

Handelsnaam: RX2 Houtglymiddel (sample 06-01-2011/1)

(Vervolg van blz. 8)

- R65 *Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.*
R66 *Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.*
R67 *Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.*

· **Blad met gegevens van de afgifte-sector:** QHSE Department

· **Contact-persoon:** QHSE-Department

· **Afkortingen en acroniemen:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

· *** Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**

NL